

DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

Suvremeni izazovi: Odakle si?

Autor: Kerim Somun

Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia

Kreisau-Initiative
Kreisau Initiative e.V.
Germany

Open Communication
Serbia

TRANSFORM
Sweden

Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina

Sufinancira
Europska unija

Ovaj projekt sufinanciran je sredstvima Europske komisije. Stavovi i sadržaj nastavnih planova isključiva su odgovornost njihovih autora i ne odražavaju stavove Europske komisije ili provedbenih organizacija. Europska komisija nije odgovorna za bilo kakve posljedice koje proizlaze iz ponovne uporabe ove publikacije.

Suvremeni izazovi: Odakle si?

O projektu

Inicijativa 'DARE - Depolarization Activism for Resilient Europe' ('Aktivizam za depolariziranu i snažnu (otpornu) Europu') pokrenuta je s ciljem stvaranja prostora za kritički pristup učenju te dijalog usmjeren na mlade i njihov aktivizam u području suvremenih izazova kao što su polarizacija, radikalizacija, mentalno zdravlje te kršenja ljudskih prava. Obrazovni materijali projekta DARE nastoje ojačati aktivno građanstvo i europske vrijednosti te promovirati i osnažiti glasove mladih i njihov građanski angažman. Za više informacija posjetite mrežnu stranicu projekta: www.depolarisation.eu

Teme

- 'Suvremeni izazovi' tema - istraživanje složenih suvremenih problema koji se često ne obrađuju u školama;
- raznolikost, multilokalni identiteti i pitanje pripadnosti - način na koji međusobno komuniciramo u različitim, multikulturalnim društvima.

Kontekst

U današnje vrijeme živimo u sve raznolikijim društvima. Mnogi ljudi rođeni su u jednom gradu ili državi, studiraju u drugom i na kraju žive u/na trećem mjestu. Štoviše, globalne migracije i tržište rada zahtijevaju od nas pristup otvorenog uma i srca za svakodnevnu interakciju, rad i život u raznolikom okruženju.

Predmet analize ovog videozapisa je naizgled jednostavno pitanje "Odakle si?". Video istražuje na koje sve načine netko može osjećati nepripadanje određenom mjestu koje je, zapravo, njegov dom.

Ciljevi

- podići svijest o složenosti pripadanja u raznolikim društvima;
- razviti empatiju i senzibilnost prema ispitivanju tuđeg porijekla;
- povećati uvažavanje raznolikosti u današnjim multikulturalnim društvima.

Ishodi učenja

Na kraju sata učenici će moći:

- objasniti zašto pitanje "Odakle si zapravo?" može stvoriti nelagodu;
- obrazložiti i analizirati višedimenzionalnu prirodu koncepta 'identiteta';
- opisati kako se nečiji identitet, zahvaljujući različitim životnim iskustvima i selidbi, može s vremenom promijeniti.

Materijal i oprema

laptop; projektor; zvučnici; internet/Wi-fi; flipchart blok s papirima i markeri; samoljepljivi papirići

Trajanje

45 minuta (jedan školski sat)

Tijek nastavnog sata

Uvod (5 minuta)

Na početku sata nastavnik postavlja pitanja:

- Odakle ste?
- Odakle su vaši roditelji?
- A što je s vašim bakama i djedovima, odakle su oni?
- Namjeravate li ovdje, u ovom gradu, ostati i u budućnosti - ili namjeravate studirati, raditi i živjeti negdje drugdje?

(Napomena: Nasumično odaberite 2-3 učenika da odgovore na svako pitanje. Pitanja i odgovori trebaju biti kratki i dinamični.)

Nakon toga, nastavnik poziva učenike da pažljivo gledaju kratki animirani film jer će kasnije raspravljati o njemu.

Gledanje kratkog videozapisa **Suvremeni izazovi: Odakle si? (5 minuta)**

Reproducirajte videozapis učenicima: depolarisation.eu/hr/whereareyoufrom

Kratka rasprava o videozapisu (15 minuta)

Korisna pitanja za istraživanje, razmatranje i daljnje promišljanje:

- Kojom se temom bavi videozapis?
- Zašto nas ponekad zanima odakle ljudi dolaze i zašto dodatno istražujemo kako bismo dobili odgovor na to pitanje?
- Kako mislite da se osjeća netko tko je rođen ili dugo živi u zemlji kad ga pitaju odakle je?

"De/konstrukcija identiteta" - skupinski rad (20 minuta)

Nastavnik provodi aktivnost potičući učenike na aktivno sudjelovanje.

(3 min) Da bi izvršio prvi zadatak, svaki učenik mora na samoljepljivi papirić napisati što utječe na naš identitet ili ga oblikuje. (Svaki će učenik napisati 4-5 čimbenika, po jedan na svaki papirić.)

(7 min) Nakon toga, učenici dolaze pred ploču i glasno čitaju što su zapisali na papiriće. Ako je potrebno, nastavnik postavlja dodatna pitanja i traži pojašnjenja za odgovore.

(5 min) Nastavnik zatim postavlja pitanje: "Nad kojim od ovih čimbenika koji oblikuju naš identitet imamo kontrolu, a s kojim smo rođeni ili nismo imali slobodu izbora vezano uz njih?" Nakon odgovora učenika, nastavnik dijeli papiriće u dva stupca.

"De/konstrukcija identiteta" - skupinski rad (nastavak)

(5 min) Nastavnik vodi završno promišljanje o temi sata, naglašavajući da je identitet višedimenzionalan koncept i konstrukt. Iako mnoge stvari u životu nismo mogli birati (npr. gdje smo rođeni, kakvu obitelj ili roditelje imamo, imamo li sestru ili braću, u kojoj smo vjeri rođeni, gene (zdravlje itd.) ili izgled), postoje mnoge stvari koje su rezultat naših izbora (npr. tko su nam prijatelji, kakve nas knjige, filmovi ili glazba inspiriraju, kojim zanimanjem ili karijerom se želimo baviti itd.). Identitet je fluidna kategorija koja se neprestano mijenja, nikako nije statičan i fiksna. Općenito, ali posebice ako živimo u multietničkim i multikulturalnim, raznolikim društvima izuzetno je važno da ljude ne svodimo na jedan čimbenik koji oblikuje identitet, već ih nastojimo upoznati kroz sve njihove višedimenzionalne identitete.

Izvori

- Projekt DARE, nastavni planovi, dodatni materijali i videozapisi koji se nalaze na mrežnoj stranici projekta: www.depolarisation.eu ili www.resilienteurope.eu
- "Don't ask where I'm from, ask where I'm a local", TED talk Taiye Selasi, na: <https://ed.ted.com/lessons/v2J4JEi6>

Prilagodba aktivnosti za nastavu na daljinu

Nastavni sat bez poteškoća se može izvesti u online okruženju. Za vježbu 'De/konstrukcija identiteta' možete koristiti Google Jamboard, Miro, Excalidraw ili druge slične online alate.

Vrednovanje

Kako je cilja ovoga sata podići svijest o složenosti identiteta i njegovoj fluidnosti kroz vrijeme, umjesto tradicionalnih provjera usvojenosti sadržaja vrednovati se može aktivno sudjelovanje učenika na satu ili domaća zadaća.

Ideje za domaću zadaću

- 1. ideja za domaću zadaću: učenici bi trebali pogledati "Don't ask where I'm from, ask where I'm a local", TED talk Taiye Selasi, na: <https://ed.ted.com/lessons/v2J4JEi6> (napomena: govor je službeno titlovan na više od 25 jezika). Zadatak nakon gledanja je napisati kratki reflektivni esej o govoru - što su učenici shvatili, naučili, razmotrili i razumjeli dok su slušali govor?
- 2. ideja za domaću zadaću: Koristeći raniju vježbu 'De/konstrukcija' kao polaznu osnovu učenici trebaju napisati kratki esej o tome što misle, koji će se aspekti njihovih identiteta (geografija, vještine, znanja, karijera itd.) razviti i promijeniti u skoroj budućnosti, i na koji način. Što mogu napraviti učenici sami kako bi utjecali na te promjene na pozitivan način?